

**RAPPORTAGE VAN HET ONDERZOEK VAN
DE LECTORATEN VERBONDEN AAN HET INSTITUUT VOOR PARAMEDISCHE STUDIES**

HAN_University of Applied Sciences

Visitatiedatum: 20 november 2019

Eindrapport

Visitatiecommissie

Prof. dr. S. Beurskens
Drs. J.P.J. van Eijck MBA
Dr. J.A.E. Langius

Drs. A. Boots, secretaris

Inhoud

Hoofdstuk 1 Inleiding tot het beoordelingsrapport	3
1.1 Aanleiding en doel van de beoordeling	3
1.2 Werkwijze en focus van de commissie	3
1.3 Opbouw van het rapport	4
Hoofdstuk 2 Oordeel ten aanzien van de vijf standaarden uit het BKO-kader	5
Standaard 1 Doelstellingen en onderzoeksprofiel	5
Standaard 2 Financiën, organisatie en bemensing	11
Standaard 3 Kwaliteit van onderzoek	18
Standaard 4 Relevantie en output	20
Standaard 5 Kwaliteitszorg	27
Oordeel over het IPS-onderzoek als geheel	28
Hoofdstuk 3 Samenvatting en aanbevelingen	29
Bijlagen	35
Bijlage 1 Kort curriculum vitae commissieleden	35
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	37
Bijlage 3 Dagprogramma visitatie, 20 november 2019	38

Hoofdstuk 1 Inleiding tot het beoordelingsrapport

1.1 Aanleiding en doel van de beoordeling

De externe kwaliteitszorg van onderzoek binnen hogescholen wordt landelijk gecoördineerd door de Vereniging Hogescholen. De uitgangspunten van deze externe kwaliteitszorg zijn vastgelegd in het *Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek*, afgekort tot *BKO-kader* (tweede versie 2015). Ten minste eenmaal in de zes jaar moet een onderzoekseenheid geëvalueerd worden door een externe beoordelingscommissie.

De evaluatie van de lectoraten in het Instituut Paramedische Studies (IPS) van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN_University of Applied Sciences) door de commissie heeft plaatsgevonden aan de hand van het BKO-kader en de HANdleiding Kwaliteitszorg Onderzoek van de HAN (2016).

Dit rapport is gestructureerd aan de hand van de vijf standaarden uit dit kader.

1.2 Werkwijze en focus van de commissie

Het beoordelingsproces van de lectoraten verbonden aan het Instituut Paramedische Studies van de HAN is gestart met een zelfevaluatie uitmondend in een Kritische Reflectie die vervolgens is aangeboden aan een visitatiecommissie die bestond uit drie onafhankelijke externe vakdeskundigen, aangevuld met een secretaris met kennis op het gebied van evaluatie van hbo-onderzoek.

Bijlage 2 vermeldt de documenten die aanvullend op de Kritische Reflectie deel uitmaakten van de beoordeling.

Samenstelling van de commissie

De commissie bestond uit prof. dr. S. (Sandra) Beurskens, voorzitter, drs. J. (Joris).P.J. van Eijck MBA, lid, en dr. J.A.E. (Jacqueline) Langius, lid. Drs. A. (Alice) Boots fungeerde als secretaris.

Een kort curriculum vitae van de commissieleden is opgenomen in bijlage 1.

Vorbereiding van de visitatie en focus van de commissie

De commissie heeft de informatie uit de Kritische Reflectie en de aanvullende documenten bestudeerd. Tijdens deze voorbereiding kreeg de commissie het beeld dat de lectoraten van het IPS veel en relevant onderzoek doen. De output was omvangrijk, en het onderzoek voldeed aan de standaarden voor goed onderzoek. Het was duidelijk dat het onderzoek op dit punt dus al heel goed liep. Waar de commissie vragen had, hadden die vooral betrekking op het onderzoeksprofiel, de organisatie van het onderzoek en het onderwerp 'implementatie en impact van onderzoek'. Het leek haar toe dat hier ook de meeste verbeterpunten zouden kunnen liggen.

In het voorbereidingsoverleg voorafgaand aan de visitatie heeft de commissie daarom besloten tijdens de visitatie vooral in te gaan op deze aspecten van het onderzoek. Deze focus heeft ook zijn weerslag in de rapportage gevonden.

De visitatie

Op 20 november 2019 vond de visitatie op locatie plaats. Het programma bevatte, conform de HANdleiding Kwaliteitszorg van de HAN, onder meer per lectoraat een presentatie van een showcase. Voor deze opzet was gekozen om in te zoomen op de inhoud van het onderzoek.

Bijlage 3 geeft het programma van de visitatiedag weer en de personen met wie de commissie heeft gesproken.

De visitatie werd afgesloten met een korte terugkoppeling door de voorzitter van de commissie.

1.3 Opbouw van het rapport

Het rapport is opgebouwd aan de hand van de vijf standaarden van het BKO-kader. Per standaard volgt eerst een weergave van enkele kerngegevens met betrekking tot de betreffende standaard. Deze zijn gebaseerd op documentatie, c.q. de Kritische Reflectie en aanvullend ter hand gestelde documenten. Tevens wordt kort aangegeven wat de reflectie van de lectoren was ten aanzien van deze standaard.

Hierna volgen de bevindingen van de commissie die tot het oordeel hebben geleid en het oordeel zelf. Per standaard geeft de commissie een oordeel op een vierpuntsschaal die 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' en 'excellent' omvat. Bij standaard vijf wordt een andere normering toegepast, namelijk 'voldaan' of 'niet voldaan'. Het oordeel van de commissie is mede tot stand gekomen op basis van de in het BKO-kader beschreven suggesties voor de normering.

Aan het eind van de rapportage volgt een samenvatting, waarin de gegeven oordelen worden verbonden met aanbevelingen.

Het concept-rapport is op 22 januari 2020 aan het IPS en de lectoraten aangeboden met het verzoek te reageren op feitelijke onjuistheden. Er is op het concept gereageerd.

Op 9 maart 2020 verscheen de definitieve versie van het rapport.

Waar in de rapportage wordt gesproken over 'lectoren' worden zowel lectoren als associate lectoren bedoeld.

Hoofdstuk 2 Oordeel ten aanzien van de vijf standaarden uit het BKO-kader

Standaard 1 Doelstellingen en onderzoeksprofiel

De onderzoekseenheid heeft een relevant, ambitieus en uitdagend onderzoeksprofiel en een onderzoeksprogramma met bijbehorende doelen die zijn geoperationaliseerd in een aantal indicatoren.

Inleiding, kerngegevens

Het Instituut Paramedische Studies is onderdeel van de faculteit Gezondheid, Gedrag en Maatschappij van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en omvat de bacheloropleidingen fysiotherapie, logopedie, ergotherapie, mondzorgkunde alsmede voeding en diëtetiek.

Er zijn drie lectoraten aan verbonden.

Het lectoraat *Neurorevalidatie* kent drie onderzoeklijnen:

- 1) communicatie, spreken en slikken;
- 2) cognitie, participatie en eerstelijns revalidatiezorg t.b.v. mensen met participatieproblemen als gevolg van cognitieve beperkingen na hersenletsel en neurodegeneratieve aandoeningen;
- 3) motor control en fysiek functioneren bij mensen met neurologische aandoeningen.

Het lectoraat *Voeding en Gezondheid* kent twee onderzoeklijnen:

- 1) preventie en behandeling van ondervoeding bij ouderen;
- 2) effectiviteit van diëtistisch handelen.

Het lectoraat *Werkzame Factoren in Fysiotherapie en Paramedisch Handelen* doet onderzoek in twee richtingen:

- 1) de communicatie tussen hulpverlener en patiënt;
- 2) innovatie in de zorg voor met name mensen met aandoeningen van het spierskeletstelsel.

In de Kritische Reflectie wordt aangegeven dat de lectoraten ieder voor zich aansluiten op de kennisagenda's van het beroepenveld op landelijk niveau, op de doelstellingen van de HAN, en op de missie van het IPS. Samenvattend gaat het om het volgende:

- De HAN wil met haar onderwijs en onderzoek bijdragen aan de innovatie van het bedrijfsleven in de regio, en (via innovatie in zorg en welzijn) aan de kwaliteit van leven van inwoners in de regio. De focus van het onderzoek richt zich op 'transdisciplinaire vraagstukken'. Voor het onderzoek zijn drie zwaartepunten gekozen waarvan 'Health' er

één is. Binnen dit zwaartepunt Health wordt gefocust op het ‘verkleinen van sociaal-economische gezondheidsverschillen’.

- Het IPS wil een voortrekkersrol vervullen in de innovatie van het paramedische domein in de regio, in Nederland en daarbuiten, gericht op het welbevinden van de burger met een paramedische zorgbehoefte. De onderzoeksactiviteiten leveren een bijdrage aan de kenniscyclus over de mogelijkheden om de gezondheid en participatie van een individu te vergroten. De lectoraten melden in de Kritische Reflectie eveneens een voortrekkersrol in de regio te willen vervullen, alsmede een belangrijke rol op landelijk en mogelijk internationaal niveau m.b.t. onderzoek en innovatie op de respectievelijke domeinen.

De lectoraten zijn sinds 2017 ondergebracht bij het IPS, maar waren al langer samen actief binnen het Kenniscentrum Revalidatie, Arbeid en Sport, als onderdeel van een grotere groep lectoraten.

De documenten *Continueringaanvragen* (zie bijlage 2) geven een goed zicht op de achtergronden van de keuzes van de lectoraten en hun doelstellingen. De lectoraten hebben hun ambities geconcretiseerd in indicatoren en daar streefwaarden aan gekoppeld.

Bevindingen van de commissie

Al bij de voorbereiding op de visitatie was de commissie eensluidend in haar mening dat het onderzoeksprofiel van de lectoraten relevant en uitdagend is, en aansluit bij ontwikkelingen in de (paramedische) zorg die zich de laatste jaren voordoen. Het gaat om ontwikkelingen zoals een verschuiving van tweedelijns naar eerstelijns zorg waarbij in toenemende mate behoefte is aan een multidisciplinaire aanpak, een toename van het aantal ouderen met vaak complexe klachten, een verschuiving in het patiëntbeeld van zorgvrager naar een persoon met zo veel mogelijk eigen regie, en een toenemende vraag naar de effectiviteit van behandelingen vanuit financiële overwegingen.

Ook vond de commissie dat de lectoraten ieder afzonderlijk een duidelijk onderzoeksprofiel hebben, maar dat de focus en scherpte van het onderzoeksprofiel per lectoraat uiteenloopt. In de Kritische Reflectie repten de lectoraten niet alleen over (vele) onderzoekslijnen, maar ook over thema's als onderzoek naar zelfmanagement, mogelijkheden van zorgtechnologie, enzovoort. Verder merkte de commissie op dat er tussen de onderzoekslijnen en de thema's van de lectoraten soms sprake is van overlap en dat voor dezelfde lijnen/thema's andere terminologie gebruikt wordt.

De commissie had verwacht dat er bij een Instituut als het IPS gekozen zou zijn voor een meer overkoepelend thema vanuit hun eigen specialisme waar alle drie de lectoraten op konden insteken en daarnaast onderzoekslijnen die specifiek voor de lectoraten zijn.

Wat de commissie eveneens bezighield, was de vraag naar de samenhang tussen de lectoraten onderling en de mate waarin zij met elkaar samenwerken.

Er kwam uit de Kritische Reflectie geen beeld naar voren van gezamenlijk uitgevoerd onderzoek, terwijl daar wat de commissie betreft, gegeven de hierboven geschetste ontwikkeling in het beroepenveld en de behoefte aan een multidisciplinaire aanpak, juist veel behoefte aan is en samenwerking vanuit ieders expertise aan deels dezelfde onderzoekslijnen efficiencywinst kan opleveren. Duidelijk geformuleerde onderzoekslijnen dragen ook bij aan een heldere in- en externe profilering. Lectors gaven in de Kritische Reflectie aan dat ze hebben gekozen voor losse samenwerkingsverbanden (ook met lectoraten buiten het IPS) en niet voor een geforceerde gemeenschappelijke identiteit. Ze werken deels afzonderlijk, en samen waar dat meerwaarde heeft.

Wat de samenhang is tussen al het lectoraatsonderzoek en de HAN-focus 'verkleinen van sociaal-economische gezondheidsverschillen' alsmede HAN-initiatieven als het Centre of Expertise Sneller Herstel en wijkgerichte Sparkcenters (waarin de lectoraten ook mede-actief zijn) werd in de Kritische Reflectie niet goed geduid.

Tijdens de visitatie wezen de lectors, gevraagd naar de samenwerking en wat hen in het onderzoek verbond, op een stukje geschiedenis. Toen zij zo'n drie jaar geleden in het Instituut IPS werden ondergebracht, was het doel om te komen tot een betere verbinding tussen onderzoek en onderwijs en tussen onderwijs, onderzoek en beroepenveld. Wat bij de inbedding in het Instituut níet werd beoogd en waar ook geen beleid op werd gemaakt, was de vorming van een kenniscentrum met een eigen identiteit en onderzoeksprofiel. De positionering van de lectoraten binnen het Instituut leverde wél meer fysieke nabijheid op (lectoren zitten bij elkaar op de kamer) hetgeen de onderlinge informatie-uitwisseling en samenwerking bevorderde.

Wat betreft de aanpak van het onderzoek gingen de lectoraten bij de overgang naar het IPS door op de weg die ze al eerder waren ingeslagen: veel onderzoek vanuit het eigen lectoraat, aansluitend op de missie van IPS.

De commissie vindt dat er van de IPS-missie en het HAN-zwaartepunt Health weinig sturing uitgaat. De lectoraten doen onderzoek naar een veelheid aan thema's, een situatie die wordt bevorderd door het feit dat de lectoraten een groot deel van het geld voor hun kenniskring zelf moeten genereren. De commissie komt hierop terug bij standaard 2.

Aanscherping van het profiel

M.b.t. tot het profiel vindt de commissie dat de lectoraten in de huidige situatie onderzoek doen naar een veelheid aan onderwerpen die ieder op zich relevant zijn voor het vakgebied en de samenleving, maar dat zij door de breedte van hun onderzoek niet helder genoeg

maken waar ze nu echt voor staan. De lectoraten hebben bewust voor de huidige inrichting van het onderzoek gekozen. Dat respecteert de commissie, maar ten behoeve van de zichtbaarheid en herkenbaarheid naar zowel interne stakeholders (onderwijs) als externe stakeholders (werkveld) toe adviseert zij om de terminologie op elkaar af te stemmen en gezien de beperkte middelen na te gaan waar de krachten gebundeld kunnen worden.

Desgevraagd was de stemming bij diverse gesprekspartners tijdens de visitatie dat de overgang naar een academie kansen biedt voor het aanscherpen van het profiel. Hierop doorborend kwamen de lectoren zelf met thema's als 'het bevorderen van de gezondheid van mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden' en 'communicatie tussen zorgverlener en patiënt'.

Dit zijn richtingen die goed aansluiten bij het zwaartepunt Health van de HAN en waarop zou kunnen worden doorgedaan. De commissie beveelt aan de academievorming aan te grijpen om, samen met een vertegenwoordiging uit het onderwijs en het werkveld, na te denken over een aantal aspecten van het onderzoeksprofiel en mogelijke aanscherpingen. Het gaat om fundamentele vragen zoals "willen wij toe naar meer focus en op onderdelen samenwerken of willen we verbreden", "moeten we kiezen en sommige thema's loslaten, hoe jammer dat ook is", "willen/moeten we ons vooral op de regio richten of ook op de landelijke beroepspraktijk" (de vigerende missie van het IPS), en "welke omvang beogen we? [hoeveel geld willen we genereren in relatie tot het eerste geldstroom?; welke verhouding is haalbaar en gewenst?]

Wat de commissie betreft is het voorstel om vanuit een breder gekozen gezamenlijk overkoepelend onderzoeksthema te komen tot een beperkt aantal lijnen/thema's per lectoraat. Lijnen/thema's waarin de lectoraten hun krachten kunnen bundelen, die focus aanbrengen voor de komende jaren en die het in zich hebben om op te schalen zodat ze daadwerkelijk leiden tot impact. Het T-shape model van interprofessioneel onderwijs kan daarbij als voorbeeld dienen: elk lectoraat draagt vanuit zijn specifieke expertise (lijnen/thema's) bij aan overkoepelende thema's.

Bij het ontwerp van dit model zouden ook de andere Instituten binnen en buiten de faculteit (met daarbinnen andere opleidingen en lectoraten) en de leeromgevingen (living labs en Sparkcentra) meegenomen moeten worden. Uit het projectportfolio blijkt immers dat daar ook mee samengewerkt wordt.

Last but not least zou bij de zoektocht ook nauwkeurig moeten worden gekeken welke externe partijen de lectoraten nodig hebben om hun onderzoeksresultaten te valoriseren en implementeren, want als lectoraat alléén lukt dat niet. De commissie heeft geconstateerd dat er reeds nauwe samenwerkingsverbanden zijn aangegaan. De aanbeveling is dan ook vooral om vanuit die nauwer omschreven thema's nog een keer opnieuw te kijken naar het

externe werkveld.

Verbinding tussen lectoraatsonderzoek en living labs

Enkele lectoraten doen ook onderzoek in door de HAN gecreëerde lokaal verspreide, fysieke (onderzoeks) en leeromgevingen binnen het Centre of Expertise Sneller Herstel en Sparkcentra¹. De commissie vindt dit prachtige leeromgevingen waar onderzoek, onderwijs en werkveld bij elkaar komen. De werkwijze bij deze diverse leeromgevingen/living labs was voor de commissie echter niet helder. Zij had vragen over sturing en eigenaarschap en met name vroeg zij zich af hoe het Instituut en de lectoraten aangehaakt zijn. Het lukte de commissie echter niet om tijdens de visitatie een eensluidend antwoord te krijgen over deze vragen, de mate van betrokkenheid van de lectoraten bij de Sparkcentra en – relevant voor deze standaard 1 - de samenhang tussen het lectoraatsonderzoek en het overige onderzoek in de centra.

Tot slot

Bij het lezen van de Kritische Reflectie drong zich bij de commissie het beeld op van onderzoekers die buitengewoon hard werken en zeer gefocust zijn op de inhoud van hun onderzoek, waardoor de afronding van zaken (zoals registratie van evaluaties) soms blijft liggen en het er bijvoorbeeld ook nog niet van gekomen is een Raad van Advies en/of Werkveldcommissie te installeren. Meer focus, en het inzetten van meer massa daarop, zal mogelijk ook kunnen leiden tot meer rust in de lectoraten en meer mogelijkheden tot reflectie.

Oordeel ten aanzien van standaard 1

Voldoende

Motivatie:

De lectoraten van het IPS hebben een missie die relevant is, die de ambities van de HAN en het IPS voldoende volgt en aansluit bij ontwikkelingen in de samenleving en het beroepenveld. Zij hebben ieder voor zich ook een relevant en ambitieus onderzoeksprofiel. Echter, door de breedte van het onderzoek is het niet helder genoeg waar de lectoraten nu echt voor staan. Als geheel hebben de lectoraten geen voldoende duidelijk en herkenbaar onderzoeksprofiel.

Het aantal onderzoeksthema's varieert per lectoraat en is relatief groot in relatie tot de beperkte omvang van de lectoraten. De lectoraten werken beperkt samen, en tot nu toe is er slechts incidenteel sprake van meerwaarde in termen van veel gezamenlijk opgepakt onderzoek. De commissie vindt de wijze waarop het onderzoeksprofiel is opgezet niet bevorderlijk voor de focus en de efficiency alsook de profilering en de externe en interne uitstraling.

---

¹ Leerwerkplaatsen in de regio Arnhem-Nijmegen die zich inzetten om een bijdrage te leveren aan de verbetering van het functioneren en participeren van wijkbewoners en aan hun gezondheid.

Het zijn vooral die laatste overwegingen die hebben geleid tot de kwalificatie 'voldoende'. Om te komen tot een 'goed' zouden de lectoraten afzonderlijk en als geheel een duidelijker profiel moeten krijgen.

Standaard 2 Financiën, organisatie en bemensing

De mensen, middelen en samenwerkingsverbanden maken de realisatie van het onderzoeksprofiel mogelijk.

Middelen

Inleiding, kerngegevens

Uit het Jaarverslag 2018 blijkt dat de lectoren gezamenlijk € 474k aan inkomsten uit de eerste geldstroom hadden, en € 343k aan inkomsten uit de tweede geldstroom (subsidies voor onderzoeksprojecten, NWO-beurzen enzovoort). De bijlage *Verworven subsidies 2015-2018* laat zien dat het gaat om een groot aantal subsidiegevers, en dat bedragen sterk uiteenlopen.

De lectoraten verschillen in omvang en ook in inkomsten.

De eerste geldstroom wordt gevormd door geld uit de lumpsum van de hogeschool (de geormerkte middelen voor onderzoek) aangevuld met geld uit de HAN- promotie vouchers, bijdragen vanuit het IPS (inzet docent-onderzoekers) en vanuit de faculteit GGM.

In het onderdeel Reflectie geven de lectoraten aan dat er bij het verwerven van externe middelen sprake is van aanvraagdruk, mede gezien de toenemende concurrentie, en dat zij behoefte hebben aan meer structurele eerste geldstroom-financiering vanuit HAN-centraal, de faculteit en de academie/het Instituut om hun ambities waar te kunnen maken.

Bevindingen van de commissie

Een van de eerste zaken die de commissie tijdens de voorbereiding met betrekking tot de financiële middelen opviel, was de relatief beperkte (lage) bijdrage uit de lumpsum van de hogeschool en de veelheid aan (kleine) onderzoekssubsidies.

Dit gegeven bleek tijdens de visitatie een groot knelpunt te zijn. De IPS-lectoraten zijn in de gelukkige omstandigheid dat ze hun financiële armslag hebben weten te vergroten door promotie beurzen en een postdoc subsidie, maar de basisfinanciering is zoals gezegd gering. Het om die reden voortdurend moeten zoeken naar subsidiemogelijkheden kost de lectoren veel tijd. Lectoren oordelen wisselend over de ondersteuning die zij daarbij krijgen vanuit het subsidiebureau van de HAN. De begeleiding bij het schrijven wordt als zinvol ervaren, maar er wordt ook gerept over bureaucratie en over het feit dat medewerkers van dat bureau te weinig werk uit handen nemen – zoals het maken van projectbegroting -, terwijl een lector daar dagen mee bezig is.

De moeite die de lectoren hebben met het financieel beleid ten aanzien van onderzoek beperkt zich getuige de gesprekken tijdens de visitatie niet alleen tot de geringe bijdrage vanuit eerste geldstroom, maar heeft ook betrekking op andere aspecten van het financieel

beleid binnen de HAN. Het is de lectoren namelijk niet toegestaan resterende gelden 'mee te nemen'.

Ieder jaar, bij het maken van een meerjarenbegroting, is er onzekerheid over de inkomsten waarop de lectoren te zijner tijd kunnen rekenen (d.w.z. gelden die ze hopen te genereren). De gevraagde meerjarenbegrotingen hebben dan ook het karakter van een verzameling een-jaarbegrotingen uitgaand van de situatie in een bepaald jaar. Van een meerjarenplanning lijkt geen sprake. De ambities van de lectoren en van het IPS als instituut reiken echter verder dan een jaar. Het verdient dus aanbeveling om een echte meerjarenplanning en -begroting te maken, rekening houdend met de ervaringen en successen van de voorgaande jaren op het gebied van het verwerven van subsidies. Bij meerjarenbegrotingen zal er altijd een onzekerheid zijn omdat vaak niet duidelijk is hoeveel gelden (uit subsidies of andere opdrachten) daadwerkelijk verworven worden. Hierbij zou dus gewerkt kunnen worden met taakstellingen op basis van ervaringen en succes uit voorgaande jaren. De lectoren leggen zich dan vast op het genereren van een bepaalde som aan inkomsten uit subsidieprojecten, en kunnen voor de uitvoering van die projecten alvast personeel reserveren. In de huidige situatie is het zo dat een lector, op het moment dat een subsidie wordt toegekend, op het laatste moment op zoek moet gaan naar goed, gekwalificeerd personeel, terwijl mogelijke docent-onderzoekers al zijn ingeroosterd voor het onderwijs.

De lectoren bevinden zich naar de mening van de commissie in een positie waarin van hen ondernemerschap wordt gevraagd, maar de HAN lijkt daarvoor, gehoord hebbend de lectoren, geen randvoorwaarden te hebben. Hier zou een oplossing voor gevonden moeten worden.

Desgevraagd bleek dat de beperkte eerste geldstroom voor onderzoek bij het CvB is aangekaart. In verband met de overgang naar de academiëvorming werkt de HAN thans aan een nieuw allocatiemodel. Wat hiervan de consequenties zijn voor de lectoraten is op dit moment nog niet duidelijk.

Een ander punt dat naar de mening van de commissie zou moeten worden opgepakt, betreft de valorisatie van het onderzoek, en wel in het bijzonder de verduurzaming en vermarkting van producten. Tijdens de visitatie kwam naar voren dat sommige projecten "een staart hebben" in de vorm van een eindproduct, maar dat er geen structuren zijn om die producten te verduurzamen. De commissie vraagt zich af hoe dit bij andere instituten en faculteiten van de HAN geregeld is en of de lectoraten daarvan kunnen leren.

De commissie vindt de door IPS-lectoraten beschreven situatie onwenselijk, vanuit het oogpunt van motivatie voor de onderzoekers én vanuit het oogpunt van continuïteit. Het beeld dat tijdens de visitatie ontstond, was dat de HAN op het gebied van valorisatie en verduurzaming van eigen ontwikkelde producten geen of weinig faciliteiten biedt en beleid

heeft. Daarom lijkt het gevaar reëel dat (de resultaten van) sommige projecten instorten als onderzoekers vertrekken, en er dus sprake is van kapitaalvernietiging.

Uiteraard kunnen de lectoren hun rol hierin zelf nog explicieter oppakken. Daarbij zou ook een grotere rol aan het werkveld toebedeeld kunnen worden. Met andere woorden: dat het werkveld een grotere rol en verantwoordelijkheid neemt in het verduurzamen van de producten. Al het onderzoek is immers vraaggestuurd en in samenwerking met het werkveld tot stand gekomen.

De commissie beveelt aan dat de onderzoekers al in het begin van het onderzoek, dus bij het ontwerp van het onderzoeksdesign, gaan nadenken over de valorisatie van hun onderzoeksresultaten. Het zou goed zijn als ze hier vanuit HAN-breed in ondersteund worden. Ook de wijze waarop impact gemeten zou kunnen worden, zou hierbij betrokken moeten worden.

In de nieuwe academie is een organisatie-onderdeel 'zakelijke dienstverleningsactiviteiten' voorzien, maar waar die precies betrekking op hebben en in hoeverre de lectoraten daarvan kunnen profiteren, was tijdens de visitatie nog niet duidelijk.

Inbedding in de organisatie

Bevindingen van de commissie

In de Kritische Reflectie kwam de verbinding tussen onderzoek en onderwijs meermaals ter sprake. Deze blijkt getuige de reflecties op onderdelen voor verbetering vatbaar. De lectoraten rekenen zich dat vooral henzelf toe, maar tijdens de visitatie bleek er een verband tussen de gewenste verbeterpunten en de inbedding van de lectoraten in de onderwijsorganisatie.

Vooropgesteld dat er op het punt van inbedding en betrokkenheid verschillen tussen de lectoraten zijn, is de conclusie van de commissie dat de lectoren niet structureel zijn ingebed op plekken in de organisatie waar beleid wordt gemaakt of over beleid wordt besloten. Tijdens de visitatie werden als voorbeelden genoemd dat er momenteel geen lector in het MT zit en dat lectoren eertijds niet aan een regiegroep deelnamen die zich boog over het Instituutsbeleidsplan. Ook zijn de lectoren beperkt betrokken bij het personeelsbeleid. Zo kwam naar voren dat lectoren (of kenniskringleden) bij de bacheloropleidingen niet in de sollicitatiecommissie van nieuwe docenten waren opgenomen, terwijl het juist van belang is dat nieuwe docenten affiniteit met onderzoek hebben. Ook hebben de lectoren geen heldere rol in de functioneringsgesprekken die met hun docent-onderzoekers worden gehouden.

Als er sprake is van betrokkenheid van lectoren bij onderwijsaangelegenheden, is dat veelal in termen van advies.

Desgevraagd beaamde de faculteitsdirecteur dat de betrokkenheid van de lectoren afhangt van de context en het moment waarop ze kunnen aansluiten. Ook op dit punt lijkt de academievorming kansen te bieden.

De commissie vindt dat de verantwoordelijkheid voor de verbinding tussen onderwijs en lectoraatsonderzoek niet alleen bij de (relatief kleine) lectoraten ligt. Tussen lectoraten en onderwijs moet sprake zijn van tweerichtingsverkeer. De onderwijsorganisatie moet zich ook verantwoordelijk voelen voor een goede inbedding van de lectoraten. Het onderwijs vraagt aan de lectoraten 'te brengen', maar het onderwijs moet zelf ook actief 'komen halen'. Het is aan het opleidingsmanagement dat 'halen' te stimuleren. Dit kan op meerdere manieren. De commissie komt hier bij standaard 4 op terug. Een heldere keuze in thema's (zie hierboven bij standaard 1) zal ook bijdragen aan een duidelijkere profilering van de lectoraten naar het onderwijs. Deze lijnen kunnen dan in het onderwijs bijvoorbeeld vertaald worden naar afstudeerlijnen.

Bemensing

Inleiding, kerngegevens

	Voeding en gezondheid	Werkzame factoren in Fysiotherapie en Paramedisch Handelen	Neurorevalidatie
Lector en ass lector	1,2 fte gezaamenlijk	1,4 fte gezaamenlijk	1,2 fte gezaamenlijk
Gezaamenlijk hebben de lectoraten 0,5 fte secretariële ondersteuning			
Onderzoekers	5-6 per jaar	Ca. 7	Ca. 14
Aandeel gepromoveerden en promovendi	Vier promovendi, twee met HAN-beurs	Vaste kern: Drie gepromoveerden, vier promovendi, twee met HAN-beurs en twee met NWO-docentenbeurs. Daarnaast: twee gepromoveerde docentonderzoekers en junior-onderzoeker op projecten	Vijf docent-onderzoekers, twee gepromoveerde docent-onderzoekers, vijf promovendi (drie met HAN-beurs en twee met NWO-docentenbeurs), een beoogd promovenda en een postdoc-onderzoeker

Formatie lectoraten, bron: Kritische Reflectie

Er zijn in de lectoraten veel promovendi en gepromoveerden werkzaam. Alle drie de lectoren zijn/worden ook werkzaam bij universiteiten in Nederland. Het doet de commissie deugd dat er bij de lectoraten naast de lector ook senior onderzoekers (associate lectoren of post-docs)

zijn die samen zorg dragen voor nieuwe projecten en begeleiding van onderzoekers.

Het onderdeel Reflectie in de Kritische Reflectie geeft aan dat er momenteel nog geen carrièrepaden zijn voor getalenteerde en ambitieuze onderzoekers. Er zijn binnen de HAN wel stappen gezet. Een nieuw promotiebeleid is gereed en het ontwikkelen van een post-promotiebeleid staat op de agenda.

Verder is er soms een spanning tussen onderwijsplanning en inzetbaarheid van docent-onderzoekers. Dit laatste hangt, zoals eerder naar voren kwam, samen met de wijze waarop thans de begroting tot stand komt en onderzoekers ad hoc voor nieuwe projecten ingezet moeten worden.

Bevindingen van de commissie

De lectoraten hebben hun kenniskring vooral uit kunnen breiden dankzij de inzet van in- en extern gesubsidieerde promovendi en onderzoekers.

De promovendi leveren een substantiële bijdrage aan het onderzoek. Deze opzet kent echter ook nadelen. Bij het lectoraat Voeding en Gezondheid bestaat praktisch de hele onderzoekspopulatie uit promovendi. De betreffende lector gaf dan ook te kennen dat zij graag over meer structurele formatie zou beschikken.

De commissie vindt die wens ook in het belang van het onderzoek gerechtvaardigd. In de huidige opzet is het niet mogelijk een stabiele kenniskring op te bouwen. Bovendien is het goed als een kenniskring evenwichtig is samengesteld en daarin ook docent-onderzoekers zijn opgenomen die binnen de opleidingen belangrijke coördinerende onderwijsrollen vervullen, juist omdat de lectoren aangaven dat dit succesfactoren zijn voor een goede binding met het onderwijs.

Het lectoraat Neurorevalidatie heeft zelf subsidiegelden verworven om uit eigen HAN-geleden een postdoc onderzoeker aan te stellen. Het is voor de betreffende onderzoeker een mooie manier om zijn onderzoek in de praktijk voort te zetten en uit te bouwen.

Samenwerking

Inleiding, kerngegevens

Elk lectoraat kent een veelheid aan samenwerkingsverbanden binnen en buiten de HAN, waaronder andere HAN-lectoraten, beroepsverenigingen, (internationale) kennisinstellingen als hogescholen en universiteiten, regionale zorginstellingen enzovoort.

De *Continueringaanvragen* geven inzicht in de relatie tussen onderzoeksvraag en specifieke

samenwerkingspartners. Lectoren vervullen een groot aantal bestuursfuncties, hebben zitting in commissies, en ontplooiën activiteiten als reviewer.

In het onderdeel Reflectie geven de lectoren aan dat zij meer structurele samenwerking met regionale en landelijke partners wenselijk vinden.

Bevindingen van de commissie

De lectoraten hebben alle een aantal eigen structurele samenwerkingspartners. Uit de verschillende projecten blijkt dat er daarnaast nog diverse andere partners betrokken zijn bij het onderzoek. Het valt de commissie op dat daarbij niet altijd gekozen lijkt te worden voor regionale partners in de Nederlands-Duitse regio, zoals genoemd in het HAN-instellingsbeleid.

De commissie vindt dat het aanbeveling verdient om, zoals bij standaard 1 reeds opgemerkt, vanuit de missie van het IPS (c.q. de toekomstige academie) de externe samenwerkingsverbanden opnieuw vorm te geven en gezamenlijke onderzoeksambities te formuleren. Daaruit kunnen ook duurzame financieringsvormen als ambitie geformuleerd worden naast de eerste geldstromen vanuit de HAN. De lectoraten zouden bijvoorbeeld kunnen kiezen voor een beperkt aantal *preferred partners* en daarnaast lossere samenwerkingsverbanden.

Oordeel ten aanzien van standaard 2

Voldoende

Motivatie:

De lectoraten beschikken over gekwalificeerde onderzoekers en een groot netwerk. Dat de commissie bij deze standaard uitkomt op 'voldoende', houdt verband met de financiering van het onderzoek en de inbedding van de lectoraten in de organisatie (in de situatie ten tijde van de visitatie: het Instituut).

De door de HAN ter beschikking gestelde basisfinanciering is relatief beperkt. De lectoraten drijven voor een belangrijk deel op promotiebeurzen en middelen die zij hebben verworven uit de tweede en derde geldstroom. Dat is een compliment waard, maar legt ook een grote druk op de lectoren. De afhankelijkheid van subsidies leidt ertoe dat een deel van de onderzoeksinzet geen structureel karakter heeft. De onderzoekers voelen zich met betrekking tot het financieel beleid niet gesteund door de HAN. De conclusie van de commissie is dat de lectoraten zich gezien de randvoorwaarden beperkt in ondernemerschap kunnen ontplooiën.

De inbedding van de lectoraten in de organisatie kan beter. De lectoren vervullen nu vaak een adviesfunctie. Hun taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn beperkt. Hun

bijdrage aan het beleid kan in gewicht toenemen als zij een structurele plaats in de onderwijsorganisatie krijgen, deelnemen aan functioneringsgesprekken, enzovoort. Het voornemen om een leading lector in het MT op te nemen is wat dat betreft een goede stap in die richting.

Standaard 3 Kwaliteit van onderzoek

Het onderzoek van de onderzoekseenheid voldoet aan de standaarden die in het vakgebied gelden voor het doen van onderzoek.

Inleiding/kerngegevens

In de lectoraten wordt veel kwantitatief onderzoek gedaan, maar ook (aanvullend) literatuuronderzoek en in toenemende mate ook kwalitatief onderzoek en actie-onderzoek. De *Continueringsaanvragen* gaan hier uitgebreid op in.

De Faculteit GGM beschikt over een eigen Ethische Adviescommissie die integer onderzoeksgedrag van onderzoekers en studenten in de faculteit wil bevorderen. De activiteiten van de commissie worden in de Kritische Reflectie beschreven. De Ethische adviescommissie beschikt over een eigen interne website met informatie en biedt ruimte om vragen te stellen. Zij heeft ook een vertaling van de *Gedragscode praktijkgericht onderzoek hogescholen* en de *Gedragscode voor Wetenschappelijke Integriteit* vervaardigd. Hierin staan tips voor onderzoekers en studenten. Het werk van de commissie wordt als belangrijk gezien.

In het onderdeel Reflectie geven lectoren aan dat zij tevreden zijn over de praktische relevantie en de (wetenschappelijke) kwaliteit van het onderzoek. De vraagarticulatie kan wellicht nog verbeterd worden.

Het meten van de impact van onderzoeksresultaten bij de eindgebruiker(s) is lastig.

Bij de lectoraten is behoefte aan een statisticus. Over de ondersteuning door informatiespecialisten zijn de lectoren zeer tevreden.

Bevindingen van de commissie

Er is in de jaren 2014 tot en met 2019 door de lectoraten veelvuldig gepubliceerd in vakbladen en peer-reviewed tijdschriften, wat de commissie beschouwt als een belangrijke graadmeter voor goed uitgevoerd onderzoek. Bij Neurorevalidatie gaat het om 62 publicaties, bij Voeding en Gezondheid om 108 publicaties en bij Werkzame factoren in de Fysiotherapie en Paramedisch handelen 72 publicaties. Het publiceren in peer-reviewed tijdschriften is een expliciet streven en de commissie trekt hieruit de conclusie dat de lectoraten voor zichzelf de lat hoog leggen. Het uitgevoerde onderzoek maakt een methodologisch grondige indruk.

De lectoraten werken samen met diverse universiteiten. Een aantal onderzoekers heeft een deelaanstelling bij een universiteit. De lectoraten participeren ook in onderzoek dat vanuit een universiteit is aangevraagd en vice versa. De commissie vindt deze samenwerking een

sterk punt.

Gesprekspartners gaven tijdens de visitatie aan dat procedures rondom de medische ethiek in de praktijk soepel verlopen. Studenten vinden het lastig de ethische en juridische aspecten van het onderzoek te wegen. Dat blijkt onder andere bij de PO-projecten/onderzoeken van studenten. De verantwoordelijkheid dat dit goed gebeurt ligt bij de opleidingen.

Een PO-coördinator meldde dat daarvoor op zijn opleiding een flowchart wordt gebruikt die docenten met de studenten bespreken.

Oordeel ten aanzien van standaard 3

Excellent

Motivatie:

De commissie is op grond van de informatie in de Kritische Reflectie en de in de productenlijst opgenomen projecten en publicaties van mening dat in zijn algemeenheid aan de standaarden van het vakgebied voor kwaliteit van onderzoek meer dan voldaan wordt. De lectoraten hebben medewerkers die aantoonbaar geschoold zijn in het doen van onderzoek (gepromoveerd of promoverend of met praktijkervaring).

Het feit dat de lectoraten in staat zijn geweest een substantiële hoeveelheid projecten aan te trekken uit externe fondsen vindt de commissie ook een goede indicator voor de kwaliteit van het onderzoek. Voorstellen worden immers gehonoreerd en beoordeeld naar de vigerende kwaliteitsmaatstaven. Ook de zeer omvangrijke output in termen van geaccepteerde peer-reviewed publicaties laat zien dat de standaarden van het vakgebied volledig geïntegreerd zijn.

De wijze waarop is geborgd dat onderzoeken volgens juridische en ethische normen worden uitgevoerd verdient een compliment.

De commissie komt na ampele overweging uit op het oordeel 'excellent'.

Standaard 4 Relevantie en output

De onderzoekseenheid produceert voldoende relevantie op de gebieden

. onderwijs en professionalisering van docenten

. beroepspraktijk en maatschappij

. kennisontwikkeling

Het onderzoek heeft voldoende impact op deze gebieden.

Inleiding, kerngegevens m.b.t. de drie gebieden

Indicatoren, streefwaarden en behaalde resultaten 2014 tot en met 2019				
	Streefwaarde per lectoraat	Neurorevalidatie	Voeding en Gezondheid	Werkzame factoren in de Fysiotherapie
1. Producten ten behoeve van onderwijs en professionalisering van medewerkers				
Ontwikkelde onderwijsmodules	3	24	3	5
Onderzoeksleerlijnen	1	5	1	2
Ontwikkeling van en deelname aan minoren	1	5	1	2
Masteropleiding/post hbo/Life Long Learning (ontwikkeld)	1	11	3	1
2. Producten ten behoeve van beroepspraktijk en maatschappij				
Workshops/lezingen	40	150	83	37
Vakpublicaties	25	41	38	18
Richtlijnen/behandelprotocollen	2	21	5	4
Onderzoeksinstrumenten	1	15	1	1
3. Producten ten behoeve van het kennisdomein				
Peer-reviewed publicaties	25	62	108	72
4. Blijken van gebruik ten behoeve van onderwijs en professionalisering van medewerkers				
Aantal lopende promotietrajecten HAN-medewerkers	4	9	4	6
Aantal docentonderzoekers met deelaanstelling in onderzoek	8	14	17	9
5. Blijken van waardering door peers in het kennisdomein				
Keynote-lectures op uitnodiging wetenschappelijke congressen	2	10	15	2

Bestuurslid wetenschappelijke vereniging	1	1	4	0
Lidmaatschap wetenschappelijke commissies	1	15	4	2

Overzicht indicatoren en kernwaarden, bron: Kritische Reflectie

Het onderdeel Reflectie sluit aan op bovenstaande cijfers: de lectoraten zijn tevreden over de kennisontwikkeling en de impact op beroepspraktijk en maatschappij (voor zover deze in te schatten is), maar de doorwerking van het onderzoek in het onderwijs blijft daarbij vergeleken achter. Dat geldt ook voor de koppeling van de Master Musculoskeletale Revalidatie aan de lectoraten. Er zijn initiatieven ontwikkeld om de verbinding met het onderwijs te verbeteren. Lectors gaven ook aan dat het werkveld nog niet altijd de weg naar hen weet te vinden.

4.1 *Relevantie van het onderzoek voor het onderwijs en de professionalisering van docenten*

Bevindingen van de commissie

Uit de cijfers blijkt dat de output ten behoeve van onderwijs en professionalisering van docenten voldoet aan de opgestelde streefwaarden. Daarbij viel op dat deze output significant lager is dan de output ten behoeve van beroepspraktijk en maatschappij en ten behoeve van het kennisdomein. Toch rees bij de commissie de vraag of de in de Kritische Reflectie opgenomen cijfers de betrokkenheid van studenten en docenten bij het onderzoek wel goed weergeven en hoe de commissie dit aspect van het IPS-onderzoek nu precies moest inschatten.

Bij elk tijdens de visitatie ter sprake gekomen onderzoek bleek namelijk dat daar studenten bij betrokken waren en werden er voorbeelden van directe of indirecte doorwerking van het onderzoek in de curricula genoemd. Getuige de bij de Kritische Reflectie gevoegde productenlijst hadden de lectoren en onderzoekers door de jaren heen op tal van fronten een bijdrage aan het onderwijs geleverd.

De verbeterpunten betreffen naar het zich laat aanzien vooral de doorwerking van het onderzoek in het reguliere curriculum in het bacheloronderwijs. Met betrekking tot de betrokkenheid van de lectoraten bij (delen van) het masteronderwijs en bij sommige minoren heerst meer tevredenheid.

Het is lastig studenten te interesseren om hun PO-project in het kader van het lectoraatsonderzoek te doen. Er zijn veel andere keuzemogelijkheden. Acties op dit punt hebben tot nu weinig resultaat opgeleverd

De commissie maakt uit de gesprekken tijdens de visitatie evenwel op dat de lectoraten middelen in handen hebben om de belangstelling van studenten voor het onderzoek te bevorderen. Zij doet op basis van de gesprekken een aantal suggesties.

- Presenteer het onderzoek op een aantrekkelijke manier. Studenten associëren onderzoek snel met saaie activiteiten en droge literatuurstudie. Voor velen is de praktische relevantie van het onderzoek niet duidelijk. Benader de studenten persoonlijk en presenteer de onderwerpen 'dicht bij huis'. Toen studenten werden gevraagd te participeren in een onderzoek naar ouderen was daar weinig interesse voor, maar toen de activiteit werd gepresenteerd als 'interview je oma' liep het storm.
- Maak de studenten vertrouwd met het lectoraatsonderzoek door ze artikelen te laten zien in Nederlandstalige tijdschriften die de studenten graag lezen, zoals *Voeding Nu* of het *Tijdschrift voor Voeding en Diëtetiek*.
- Maak gebruik van het feit dat studenten zich aangetrokken voelen tot onderzoek waaraan landelijk opererende, grote bedrijven met bekende namen verbonden zijn.

Ook de onderwijsorganisatie kan met diverse initiatieven de verbinding tussen onderwijs en onderzoek versterken:

- Streef ernaar om onderzoekers een sleutelpositie in het onderwijs in te laten nemen. Als een onderzoeker ook PO-coördinator is of leider van een minor, werkt dat goed. Wissel op dit punt best practices uit.
- Breng beleid ook daadwerkelijk in de praktijk. Tijdens de visitatie werd door een opleidingsmanager gesteld dat er gespreksruimte is voor elke docent die onderzoek wil doen, maar eerder vernam de commissie dat opleidingen een goede docent niet willen afstaan voor onderzoek. In de functioneringsgesprekken met docenten zou dit een standaard topic/item/onderdeel kunnen zijn. Het deelnemen van docenten aan onderzoek moet gezien worden als docentprofessionalisering. Docenten doen kennis en vaardigheden op die ze ook in kunnen zetten in het onderwijs.
- Neem in het curriculum van de opleidingen thema's op die aansluiten bij de thema's van de lectoraten, en laat die thema's heel strak terugkomen in afstudeerkringen, minoren, refereerbijeenkomsten, etc. Hiervoor is de eerder genoemde aanscherping van het profiel (afgebakende thema's en lijnen) een voorwaarde.
- Werk binnen opleidingen met een tweede kring van docenten die in 'expert-groepen' inhoudelijk en projectmatig werken aan de thematieken van de lectoraten. Vorm deze bij voorkeur over de academie heen om interprofessionele samenwerking te stimuleren. Leden van de kenniskring kunnen als linking pin fungeren tussen de expert-groepen en kenniskringen. Dit is tegelijkertijd een vorm van docentprofessionalisering. De commissie denkt dat dit beter zal werken dan de voorgestelde journalclub.
- Maak met opleidingen concrete afspraken over het 'halen' bij de lectoraten, zodat dit niet beperkt blijft tot alleen de kenniskringleden. Dit 'halen' wordt bevorderd door het in functioneringsgesprekken en POP's van docenten een expliciete plaats te geven. Ook zou

het voor hoofden van de bacheloropleidingen een taakstelling kunnen zijn om onderzoek meer bij het onderwijs te betrekken. Op deze manier wordt het een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

4.2   *Relevantie voor beroepspraktijk en maatschappij*

Bevindingen van de commissie

Tijdens de visitatie kreeg de commissie mooie voorbeelden te zien van uitgevoerd onderzoek. Het lectoraat Werkzame factoren in Fysiotherapie en Medisch handelen presenteerde een onderzoek naar de vraag in hoeverre het gedrag van de fysiotherapeut en de wijze waarop deze zich verbaal uitdrukt van invloed is op de beleving van de gezondheidsklacht van de patiënt. Een uiterst relevant onderzoek, waarvan de uitkomsten ook interessant kunnen zijn voor veel andere professionals in de gezondheidszorg. Formeel draagt het project de naam 'Communicatie als sleutel naar een effectieve fysiotherapeutische behandeling bij mensen met een lage SES' en daarmee past het project naadloos in het HAN-zwaartepunt Health.

Het onderzoek is de beginfase gepasseerd. Momenteel zijn er acht fysiotherapiepraktijken bij betrokken en heeft het project nog vooral een locale/regionale betekenis. Opschalen ligt in het verschiet, maar voor die stap gezet wordt wil de onderzoeksgroep eerst nog meer data verzamelen.

Het lectoraat Voeding en Gezondheid ging in op het thema 'Voeding en ouderen' en meer specifiek op het verbeteren van eiwitopname bij thuiswonende ouderen.

De onderzoeksvraag was of door ouderen zelf bereide- dan wel kant-en-klaar maaltijden voldoende eiwitten bevatten. Een mooi onderzoek dat aansluit bij het maatschappelijk streven dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig en vitaal thuis kunnen blijven wonen. De resultaten van dit omvangrijke onderzoek zijn onder meer opgenomen in de richtlijnen van het Voedingscentrum waarmee het landelijk impact heeft. Het Voedingscentrum heeft de onderzoeksresultaten ook meegenomen in een handreiking voor de voedingsindustrie. Een onderzoek dat qua aanpak en uitstraling voorbeeldig genoemd kan worden en de moeite waard om zowel binnen als buiten het IPS te bespreken en van te leren.

De presentatie van het lectoraat Neurorevalidatie belichtte middels diverse voorbeelden weer een ander aspect van het onderzoek binnen het Instituut Paramedische Studies, namelijk de samenwerking met instellingen voor mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking of niet-aangeboren hersenletsel (NAH). Bij de daar uitgevoerde onderzoeken worden ook studenten betrokken. De commissie beschouwt deze samenwerkingsverbanden (en ook andere living labs) als een ideale structuur die volop benut kan worden bij bijvoorbeeld RAAK-aanvragen.

Samenvattend lieten de tijdens de visitatie gepresenteerde voorbeelden zien hoe de HAN de driehoek onderwijs-beroepenveld-kennisontwikkeling invult. Ook kwam goed naar voren met welke methoden en met welke in- en externe partners men het onderzoek kan aanpakken om data te verzamelen en tot conclusies/richtlijnen te komen. Tevens werd belicht wat erbij komt kijken om de onderzoeksresultaten voor het voetlicht te brengen (welke [locale] media daar bijvoorbeeld bij het beste ingezet kunnen worden) en welke partners uit het beroepenveld erbij betrokken moeten worden om te bewerkstelligen dat opschaling van het onderzoek mogelijk is en onderzoeksresultaten in de (bredere) beroepspraktijk worden geïmplementeerd.

In de Kritische Reflectie werd de output van de hierboven genoemde projecten gedetailleerd beschreven. De commissie nam verder middels de *Continueringsaanvragen* kennis van andere, ieder voor zich relevante onderzoeken. Het was jammer dat de zeer vele publicaties in wetenschappelijke- en vaktijdschriften, weergegeven in de bij de Kritische Reflectie gevoegde productenlijst, apart waren opgesomd en niet aan de diverse projecten waren gerelateerd, zodat de commissie een nog beter, samenhangend beeld van doel, uitvoering en output van de verschillende onderzoeken had kunnen krijgen.

Ook had de commissie graag gezien dat de lectoraten meer hadden gereflecteerd op de output in vaktijdschriften en de verhouding vakpublicaties-wetenschappelijke publicaties.

De commissie is onder de indruk van de output. Dat het werkveld nog niet altijd de weg naar de lectoraten kan vinden is volgens de commissie mede te wijten aan het feit dat het profiel van de lectoren helderder kan. Aanscherping van het profiel zal hier zeker verbetering in brengen.

4.3   *Relevantie voor kennisontwikkeling*

Bevindingen van de commissie

De lectoraten hebben een omvangrijke onderzoeksoutput en de hierbij opgedane kennis wordt goed gedeeld middels publicaties en presentaties. Regelmatig wordt ook bijgedragen aan richtlijnontwikkeling, hoewel de omvang hiervan verschilt per lectoraat. De commissie constateert dat de lectoraten gericht zijn op het verkrijgen en presenteren van onderzoeksresultaten en dat er voor de implementatie en verduurzaming ervan in het beroepenveld nog uitdagingen zijn.

impact van het onderzoek

In de Kritische Reflectie kwam meermaals naar voren dat de impact van het onderzoek moeilijk is in te schatten en dat hier systematisch onderzoek naar gedaan zou moeten worden.

Het betreft een probleem dat belangrijk is voor de status die het hbo-onderzoek op den duur

zal kunnen verwerven, maar ook een probleem waar veel hogescholen mee worstelen. In een rapport als *Meer Waarde in het hbo* (2018) kwam het aspect impact dan ook meermaals terug.

De commissie ziet ook op dit punt veel in aanscherping van het profiel en beperking van het aantal thema's. Immers, als een lectoraat op een beperkt aantal onderwerpen de verdieping ingaat, kan dat leiden tot meer impact en tot betere inbedding van de resultaten in het beroepenveld.

Tijdens de visitatie kwam ook voren dat na verloop van tijd, als het resultaat van een onderzoek zijn weerslag heeft gevonden in de vorm van een product, de vraag rijst waar het eigenaarschap ligt en wie voor de continuering en daarmee de financiering verantwoordelijk is. Dit probleem is hierboven, bij standaard 2, al aangestipt.

Oordeel ten aanzien van standaard 4

Goed

Motivatie:

De relevantie voor het beroepenveld blijkt uit de vele samenwerkingsrelaties met het werkveld en de onderwerpen waar onderzoek naar wordt gedaan. Een overtuigend bewijs voor de relevantie is verder dat de lectoraten erin slagen om zeer veel extra inkomsten te verwerven.

De output met betrekking tot het kennisdomein is omvangrijk en van hoge kwaliteit. Het onderzoek rondom communicatie met patiënten biedt mogelijkheden voor een uitrol in het hele gezondheidsdomein. Het project Voeding voor ouderen toont aan dat het IPS-onderzoek de potentie heeft om op deze standaard tot de score excellent te komen.

Dat er wat betreft de doorwerking van onderzoeksresultaten naar het onderwijs nog verbeterpunten liggen is onder meer terug te voeren op het feit dat de inbedding van de lectoraten in het onderwijs beter kan. De commissie vindt dat hier ook een taak voor het academiemanagement ligt. Desondanks hebben de lectoraten ook op dat front gedurende de opeenvolgende jaren een voldoende bijdrage geleverd. De commissie beoordeelt de relevantie van het onderzoek voor beroepenveld en kennisdomein met (zeer) goed en de relevantie van het onderzoek voor het onderwijs momenteel nog met voldoende. Ze komt uit op het oordeel 'goed'.

Hoeveel impact de activiteiten van het lectoraatsonderzoek over de hele linie hebben kon in het kader van de visitatie niet duidelijk naar voren komen en deze impact is ook niet altijd goed te meten. Afgaand op wat ze gezien heeft vindt de commissie de impact momenteel

nog veelal kleinschalig en regionaal. Bij een meer gezamenlijk focus en samenwerking liggen opschaling en daarmee meer mogelijkheden tot een bredere impact in het verschiet.

De lectoraten proberen de impact onder meer aan te tonen door te wijzen op de kwantiteit aan output, maar dat is wat de commissie betreft te eenzijdig. De commissie adviseert de lectoraten om zich te bezinnen op meerdere oplossingsrichtingen om de impact te meten en dit ook HAN-breed op te pakken.

Standaard 5 Kwaliteitszorg

De onderzoekseenheid voert regelmatig en systematisch evaluatie uit van de onderzoeksprocessen en resultaten. Aan de uitkomsten daarvan verbindt de onderzoekseenheid waar nodig consequenties.

Inleiding, kerngegevens

Uit de Kritische Reflectie bleek dat diverse aspecten van het lectoraatsonderzoek (zoals de voortgang van de promovendi, voortgang en afsluiting van projecten en doorwerking van het lectoraatsonderzoek in het onderwijs) elk binnen hun eigen kader apart worden geëvalueerd.

Uit het onderdeel Reflectie kwam naar voren dat de verslaglegging van de evaluatie van projecten er vaak bij inschiet. Met name m.b.t. het lectoraatsonderzoek 'sec', dus m.b.t. activiteiten en producten, zijn er ontwikkelpunten.

Bevindingen van de commissie

De commissie trekt uit het bovenstaande de conclusie dat het binnen de lectoraten afzonderlijk en binnen de lectoraten als geheel nog ontbreekt aan een structuur waarin evaluatieresultaten systematisch worden samengebracht en functioneren in een PDCA-cyclus. Dit gebeurt wel bij promotieonderzoeken door het promotieteam en ook bij subsidieprojecten, die immers regelmatig verantwoord moeten worden.

Het valt de commissie verder op dat in de Kritische Reflectie meermalen wordt gesproken over initiatieven die de verbinding tussen onderzoek en beroepenveld en tussen onderzoek en onderwijs zouden kunnen versterken, zoals een werkveldcommissie en refereerbijeenkomsten, of journalclubs voor docenten. Tot nu toe is het daar nog niet van gekomen. Dat geldt ook voor de verslaglegging van sommige evaluaties. De lectoraten wijten dit aan de drukte van de dagelijkse werkzaamheden.

De commissie onderschrijft de ontwikkelpunten die de lectoraten in de Kritische Reflectie aangeven maar voegt daaraan toe dat er tijd en mankracht voor nodig is als men die punten serieus wil aanpakken. Op dit moment beschikken de drie lectoraten gezamenlijk over 0,5 secretariële ondersteuning en die formatie is onvoldoende om een voornemen als "het meten van de impact van de lectoraten op het werkveld middels een systematische evaluatie (bijvoorbeeld over een tweejaarlijkse termijn)" in praktijk te brengen. In de nieuwe structuur zou nagegaan kunnen worden of aansluiting mogelijk is bij de zakelijke dienstverleningsactiviteiten.

De commissie stelt verder voor dat bij de academiëvorming wordt bekeken in hoeverre de lectoraten voor hun kwaliteitszorg kunnen worden ondersteund. Het gaat om voor de

lectoraten cruciale aangelegenheden zoals het kunnen inrichten van een PDCA-cyclus en het verrichten van impactonderzoek. Concreet stelt de commissie voor dat kwaliteitszorgmedewerkers van de academie ook worden ingezet om de kwaliteitszorg van de lectoraten te ondersteunen. Het operationaliseren van het begrip 'impact' in ijkpunten is een gecompliceerde aangelegenheid waarbij de lectoraten ondersteuning zouden moeten krijgen van beleidsmedewerkers op HAN-niveau.

De commissie vindt tot slot dat in de rapportages die zij kreeg aangeboden te veel nadruk ligt op kwantitatieve gegevens. Dat geldt zowel voor het overzicht van de output zoals opgenomen in de Kritische Reflectie als in het Jaarverslag 2018 dat bij de stukken ten behoeve van de visitatie was gevoegd. De commissie beveelt de lectoraten aan om de kwantitatieve gegevens die zij nu m.b.t. zijn output verzamelen aan te vullen met persoonlijke verhalen en persoonlijke ervaringen omdat deze ook goed zicht geven op de vraag wat het effect is van activiteiten van een lectoraat.

Oordeel ten aanzien van standaard 5

Voldaan

Motivatie:

Evaluaties van aspecten van het lectoraatsonderzoek vinden blijkens de Kritische Reflectie veelvuldig plaats, elk in hun eigen kader. Interne evaluaties m.b.t. activiteiten en producten worden vaak niet schriftelijk vastgelegd. De commissie trekt uit het bovenstaande de conclusie dat het binnen de lectoraten afzonderlijk en binnen de lectoraten als geheel nog ontbreekt aan een structuur waarin evaluatieresultaten systematisch worden samengebracht en functioneren in een PDCA-cyclus.

Niettegenstaande het bovenstaande heeft de commissie genoeg signalen om aan te nemen dat de kwaliteitszorg goed functioneert. Er wordt veel mondeling overlegd. Verder denkt de commissie aan de output die goed wordt bijgehouden en gerangschikt en aan de veelheid van gesubsidieerde projecten waar evaluatie standaard deel van uitmaakt.

Oordeel over het IPS-onderzoek als geheel

De commissie beoordeelt het lectoraatsonderzoek van het IPS als geheel als 'goed'. Deze waardering is de uitkomst van een gewogen oordeel over het inhoudelijk goede onderzoek dat gedaan wordt en de hierboven genoemde verbeterpunten ten aanzien van standaard 1 en standaard 2.

Hoofdstuk 3   Samenvatting en aanbevelingen

Per 1 januari 2020 zullen de lectoraten onderdeel worden van de Academie Paramedische Studies.

De commissie adviseert de academiëvorming aan te grijpen om een aantal aspecten van het lectoraatsonderzoek onder de loep te nemen en aan de hand daarvan op zoek te gaan naar mogelijke verbeteringen. Dat op een aantal punten verbetering noodzakelijk is, kwam in de deze onderzoeksevaluatie tot uiting in de oordelen die de commissie heeft gegeven op de standaarden uit het BKO-kader, met name standaard 1 en standaard 2.

Hieronder volgt nu per standaard het oordeel van de commissie en vervolgens, in samenhang daarmee, de aanbevelingen van de commissie.

Oordeel ten aanzien van standaard 1 Doelstellingen en onderzoeksprofiel

Voldoende

Motivatie:

De lectoraten van het IPS hebben een missie die relevant is, die de ambities van de HAN en het IPS voldoende volgt en aansluit bij ontwikkelingen in de samenleving en het beroepenveld. Zij hebben ieder voor zich ook een relevant en ambitieus onderzoeksprofiel. Echter, door de breedte van het onderzoek is het niet helder genoeg waar de lectoraten nu echt voor staan. Als geheel hebben de lectoraten geen voldoende duidelijk en herkenbaar onderzoeksprofiel.

Het aantal onderzoeksthema's varieert per lectoraat en is groot in relatie tot de beperkte omvang van de lectoraten. De lectoraten werken waar mogelijk samen, maar tot nu toe is er slechts incidenteel sprake van meerwaarde in termen van veel gezamenlijk opgepakt onderzoek. De commissie vindt de wijze waarop het onderzoeksprofiel is opgezet niet bevorderlijk voor de focus en de efficiency alsook de profilering en de externe en interne uitstraling.

Het zijn vooral die laatste overwegingen die hebben geleid tot de kwalificatie 'voldoende'. Om te komen tot een 'goed' zouden de lectoraten afzonderlijk en als geheel een duidelijker profiel moeten krijgen.

Aanbeveling bij de academiëvorming m.b.t. doelstellingen en onderzoeksprofiel

De commissie beveelt allereerst aan de ambities van de nieuwe academië te herijken.

Het huidige IPS heeft de ambitie dat het Instituut een voortrekkersrol vervult in de innovatie van het paramedische domein in de regio, in Nederland en daarbuiten. Tegelijkertijd komt uit documenten en gesprekken tijdens de visitatie naar voren dat de HAN voor zichzelf met name een rol in de regio ziet weggelegd en dat (onderzoeks) activiteiten zich in het kader van het zwaartepunt Health onder andere moeten richten op burgers met een lage sociaal-

economische status. Ook worden de lectoraten geacht aan te sluiten op de landelijk vastgestelde kennisagenda's in dit domein. Het zou goed zijn als er een eensluidende, richtinggevendende doelstelling werd geformuleerd, die sturend kan werken voor het lectoraatsonderzoek.

De commissie beveelt tevens aan dat de lectoraten - in aansluiting op het proces van herijking van de doelstellingen van de academie - gezamenlijk, in samenwerking met de onderwijsorganisatie en het werkveld, de discussie gaan voeren over het onderzoeksprofiel van de lectoraten afzonderlijk en van de lectoraten als geheel. Het gaat om vragen als 'focus of verbreding', 'voorwaarden voor het genereren van impact', 'aansluiting op landelijke kennisagenda's en vertaling daarvan naar de regio', 'hoe groot willen we groeien', enzovoort.

Wat de commissie betreft is het advies om te komen tot een beperkt aantal thema's, waarin de lectoraten deels hun krachten bundelen en waar zij een tijd mee vooruit kunnen. Thema's die het in zich hebben om op te schalen zodat ze daadwerkelijk leiden tot (landelijke) impact. Het verdient aanbeveling om echt vanuit deze landelijke impact na te denken over de opzet van het onderzoek in IPS-verband.

Veel onderwerpen binnen IPS hebben deze potentie, maar worden nu vanuit de krachtige regionale samenwerkingsverbanden niet verbonden aan landelijke impact. De commissie suggereert om vanuit de landelijke context verbinding te maken naar deze krachtige regionale impact.

Een scherper onderzoeksprofiel zal ook de herkenbaarheid van de lectoraten binnen en buiten de HAN vergroten. De lectoraten geven aan dat ze nu afzonderlijk opereren en samenwerken waar het meerwaarde heeft. De commissie kan zich daarin vinden, maar adviseert nadrukkelijk te zoeken naar een tussenweg. Als de lectoraten een gezamenlijk overkoepelend profiel formuleren, daarbinnen duidelijk aangeven wat hun eigen profiel is en de samenhang tussen de verschillende lectoraatsonderzoeken duidelijker maken, zal dit het onderzoeksprofiel sterk ten goede komen en ook voordelen hebben voor de efficiency.

Oordeel ten aanzien van standaard 2 Financiën, organisatie en bemensing

Voldoende

Motivatie:

De lectoraten beschikken over gekwalificeerde onderzoekers en een groot netwerk. Dat de commissie bij deze standaard uitkomt op 'voldoende', houdt verband met de financiering van het onderzoek en de inbedding van de lectoraten in de organisatie (in de situatie ten tijde van de visitatie: het Instituut).

De door de HAN ter beschikking gestelde basisfinanciering is relatief beperkt. De lectoraten

drijven voor een belangrijk deel op promotiebeurzen en middelen die zij hebben verworven uit de tweede geldstroom. Dat is een compliment waard, maar legt ook een grote druk op de lectoren. De onderzoekers voelen zich met betrekking tot het financieel beleid beperkt gesteund door de HAN. De conclusie van de commissie is dat de lectoraten zich door de randvoorwaarden beperkt in ondernemerschap kunnen ontplooien.

De inbedding van de lectoraten in de organisatie kan beter. De lectoren vervullen nu vaak een adviesfunctie. Hun taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn beperkt. Hun bijdrage aan het beleid kan in gewicht toenemen als zij een structurele plaats in de onderwijsorganisatie krijgen, deelnemen aan functioneringsgesprekken, enzovoort. Het voornemen om een leading lector in het MT op te nemen is wat dat betreft een goede stap in die richting.

Aanbeveling voor het CvB m.b.t. financiën en valorisatie van onderzoek

De commissie heeft begrepen dat er op HAN-niveau gewerkt wordt aan een nieuw allocatiemodel. In dat verband beveelt de commissie aan de bijdrage vanuit de eerste geldstroom aan het onderzoek te verhogen. Momenteel zijn de lectoraten te veel afhankelijk van het binnenhalen van externe middelen. Ook zou onderzocht moeten worden in hoeverre het mogelijk is dat lectoraten een reserve kunnen opbouwen, bijvoorbeeld als investering voor het schrijven van onderzoeksaanvragen.

De commissie maakt uit de gesprekken tijdens de visitatie op dat er op de HAN geen beleid is op het gebied van valorisatie. Lectoren gaven het voorbeeld dat recent door het onderzoek ontwikkelde apps soms weer verdwijnen omdat er, zo kwam althans uit het gesprek tijdens de visitatie naar voren, geen beleid en mankracht is om deze te verduurzamen en zo te borgen dat de toepassingen up to date worden gehouden.

De commissie beveelt aan met dit signaal aan de slag te gaan, te (laten) onderzoeken hoe hier binnen de HAN in andere onderzoekseenheden mee wordt omgegaan, en, afhankelijk van de bevindingen, (verder) beleid te ontwikkelen dat leidt tot verbeteringen. Het is wat de commissie betreft ook de moeite waard om na te gaan hoe andere hogescholen en kennisinstellingen dit oppakken.

Aanbeveling bij de acadievorming m.b.t. de organisatie

De commissie beveelt aan in de nieuwe academie de lectoraten structureel te verankeren in de organisatie. Het feit dat er nu een leading lector in het Management Team wordt opgenomen is daartoe een eerste goede stap. De commissie denkt verder aan het opnemen van lectoraatonderzoekers in regiegroepen, curriculumcommissies en het fungeren van onderzoekers als PO-coördinator.

Tevens beveelt de commissie aan om in de nieuwe academie de organisatiestructuur te verhelderen en taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van functionarissen te benoemen. Buiten de HAN wordt onderzoek gedaan in diverse locale living labs. Hoe dit onderzoek wordt aangestuurd en wie de eindverantwoordelijkheid voor dat onderzoek heeft zou moeten worden verduidelijkt.

Oordeel ten aanzien van standaard 3 Kwaliteit van onderzoek

Excellent

Motivatie:

De commissie is op grond van de informatie in de Kritische Reflectie en de in de productenlijst opgenomen projecten en publicaties van mening dat in zijn algemeenheid aan de standaarden van het vakgebied voor kwaliteit van onderzoek meer dan voldaan wordt. De lectoraten hebben medewerkers die aantoonbaar geschoold zijn in het doen van onderzoek (gepromoveerd of promoverend of met praktijkervaring).

Het feit dat de lectoraten in staat zijn geweest een substantiële hoeveelheid projecten aan te trekken uit externe fondsen vindt de commissie ook een goede indicator voor de kwaliteit van het onderzoek. Voorstellen worden immers gehonoreerd en beoordeeld naar de vigerende kwaliteitsmaatstaven. Ook de zeer omvangrijke output in termen van geaccepteerde peer-reviewed publicaties laat zien dat de standaarden van het vakgebied volledig geïntegreerd zijn.

De wijze waarop is geborgd dat onderzoeken volgens juridische en ethische normen worden uitgevoerd verdient een compliment.

De commissie komt na ampele overweging uit op het oordeel 'excellent'.

Aanbevelingen aan de lectoraten m.b.t. het onderzoek zelf

De commissie beveelt aan dat de onderzoekers al in het begin van het onderzoek, dus bij het ontwerp van het onderzoeksdesign, gaan nadenken over de valorisatie van hun onderzoeksresultaten. Ook de wijze waarop impact gemeten zou kunnen worden, zou hierbij betrokken moeten worden.

Verder adviseert de commissie de lectoraten om te kijken op welke punten zij kunnen leren van andere lectoren binnen en buiten de HAN, bijvoorbeeld ten aanzien van statistiek, impactmeting enzovoort.

Oordeel ten aanzien van standaard 4 Relevantie en output

Goed

Motivatie:

De relevantie voor het beroepenveld blijkt uit de vele samenwerkingsrelaties met het

werkveld en de onderwerpen waar onderzoek naar wordt gedaan. Een overtuigend bewijs voor de relevantie is verder dat de lectoraten erin slagen om zeer veel extra inkomsten te verwerven.

De output met betrekking tot het kennisdomein is omvangrijk en van hoge kwaliteit. Het onderzoek rondom communicatie met patiënten biedt mogelijkheden voor een uitrol in het hele gezondheidsdomein. Het project Voeding voor ouderen toont aan dat het IPS-onderzoek de potentie heeft om op deze standaard tot de score excellent te komen.

Dat er wat betreft de doorwerking van onderzoeksresultaten naar het onderwijs nog verbeterpunten liggen is onder meer terug te voeren op het feit dat de inbedding van de lectoraten in het onderwijs beter kan. De commissie vindt dat hier ook een taak voor het academiemanagement ligt. Desondanks hebben de lectoraten ook op dat front gedurende de opeenvolgende jaren een voldoende bijdrage geleverd. De commissie beoordeelt de relevantie van het onderzoek voor beroepenveld en kennisdomein met (zeer) goed en de relevantie van het onderzoek voor het onderwijs momenteel nog met voldoende. Ze komt uit op het oordeel 'goed'.

Hoeveel impact de activiteiten het lectoraatsonderzoek over de hele linie hebben kon in het kader van de visitatie niet duidelijk naar voren komen en deze impact is ook niet altijd goed te meten. Afgaand op wat ze gezien heeft vindt de commissie de impact momenteel nog veelal kleinschalig en regionaal. Bij een meer gezamenlijk focus en samenwerking liggen opschaling en daarmee meer mogelijkheden tot een bredere impact in het verschiet.

Het lectoraat probeert de impact onder meer aan te tonen door te wijzen op de kwantiteit aan output, maar dat is wat de commissie betreft te eenzijdig. De commissie adviseert het lectoraat om zich te bezinnen op meerdere oplossingsrichtingen om de impact te meten en dit HAN-breed op te pakken.

Aanbeveling voor de onderwijsorganisatie en de lectoraten m.b.t. de verbinding tussen onderwijs en onderzoek

De commissie beveelt de academiedirectie aan om te bevorderen dat de verbinding tussen lectoraten en onderwijs een gezamenlijke uitdaging is. De onderwijsorganisatie moet zich net zozeer verantwoordelijk voelen voor een goede inbedding van het onderzoek als de lectoraten zelf. Het onderwijs vraagt aan de lectoraten 'te brengen', maar het onderwijs moet zelf ook actief 'komen halen'. Het is aan het opleidingsmanagement om dat 'halen' te stimuleren.

Verder maakt de commissie uit de gesprekken tijdens de visitatie op dat zowel de lectoraten zelf als de onderwijsorganisatie zelf praktische middelen in handen hebben om de

belangstelling van studenten en docenten voor het onderzoek te bevorderen. De commissie heeft daartoe in deze rapportage een aantal suggesties gedaan.

Tot slot adviseert de commissie om niet te kiezen voor ad hoc strategieën om de onderwijsorganisatie bij het onderzoek te betrekken (bijvoorbeeld een journalclub) maar deze te laten aansluiten bij een gezamenlijk uitgezette strategie.

Oordeel ten aanzien van standaard 5 Kwaliteitszorg

Voldaan

Motivatie:

Evaluaties van aspecten van het lectoraatsonderzoek vinden blijkens de Kritische Reflectie veelvuldig plaats, elk in hun eigen kader. Interne evaluaties m.b.t. activiteiten en producten worden vaak niet schriftelijk vastgelegd. De commissie trekt uit het bovenstaande de conclusie dat het binnen de lectoraten afzonderlijk en binnen de lectoraten als geheel nog ontbreekt aan een structuur waarin evaluatieresultaten systematisch worden samengebracht en functioneren in een PDCA-cyclus.

Niettegenstaande het bovenstaande heeft de commissie genoeg signalen om aan te nemen dat de kwaliteitszorg goed functioneert. Er wordt veel mondeling overlegd. Verder denkt de commissie aan de output die goed wordt bijgehouden en gerangschikt en aan de veelheid van gesubsidieerde projecten waar evaluatie standaard deel van uitmaakt.

Aanbeveling voor het CvB m.b.t. kwaliteitszorg

Het operationaliseren van het begrip 'impact' in ijkpunten is een gecompliceerde aangelegenheid waarvoor de lectoraten (meer) ondersteuning zouden moeten krijgen van beleidsmedewerkers op HAN-niveau.

Aanbeveling bij de acadievorming m.b.t. kwaliteitszorg

De commissie stelt voor dat bij de acadievorming wordt bekeken in hoeverre de lectoraten voor hun kwaliteitszorg kunnen worden ondersteund. Het gaat om voor de lectoraten cruciale aangelegenheden zoals het kunnen inrichten van een PDCA-cyclus en het uitvoeren van impactonderzoek. Concreet stelt de commissie voor dat kwaliteitszorgmedewerkers van de academie ook worden ingezet om de kwaliteitszorg van de lectoraten te ondersteunen.

Aanbeveling voor de lectoraten m.b.t. kwaliteitszorg

De commissie beveelt de lectoraten aan om de kwantitatieve gegevens die zij nu m.b.t. de output verzamelen aan te vullen met persoonlijke verhalen en persoonlijke ervaringen omdat deze ook goed zicht geven op de vraag wat het effect is van de activiteiten van een lectoraat.

Bijlagen

Bijlage 1 Kort curriculum vitae commissieleden

Prof. dr. S. Beurskens, voorzitter

Sandra Beurskens is fysiotherapeut, epidemioloog en gezondheidswetenschapper. Na haar promotieonderzoek bij de UM heeft ze daar gewerkt als postdoc op een groot onderzoek naar psychische vermoeidheid in de arbeidssituatie. In 2001 heeft ze de overstap gemaakt naar Zuyd Hogeschool, waar ze vanaf eind 2006 lector tot 2020 lector was van het lectoraat Autonomie en Participatie van Chronisch zieken. Vanaf 2013 is ze daarnaast hoogleraar bij de UM met als opdracht 'Doelgericht meten in de dagelijkse zorgpraktijk'. Vanaf 1 maart 2019 is ze daarnaast zelfstandig adviseur en procesbegeleider bij innovaties en implementatieprojecten in zorg en welzijn.

Drs. J.P.J.van Eijck MBA, commissielid

Joris van Eijck behaalde in 2001 zijn Master titel in Natuurwetenschappen en Bedrijf & Bestuur aan de Universiteit Utrecht. Hij begon zijn loopbaan bij The Boston Consulting Group (BCG) als organisatieadviseur. Tijdens zijn werk bij BCG behaalde hij zijn MBA aan INSEAD in Singapore en Fontainebleau, Frankrijk. In 2008 heeft hij de overstap naar de gezondheidszorg gemaakt en vervulde hij diverse bedrijfsvoerende rollen in het Academisch Medisch Centrum (AMC) in Amsterdam. Zo was hij directeur bedrijfsvoering van de divisie Klinische Methoden & Public Health, de divisie Vrouw-Kind en de divisie Hartcentrum. Van 2012 tot 2014 was hij werkzaam als lid van de Raad van Bestuur van het AMC. In 2015 begon hij met zijn huidige baan als Directeur Zorg bij Menzis.

Dr. J.A.E. Langius, commissielid

Jacqueline Langius studeerde aan de Hogeschool van Amsterdam en promoveerde bij het VU Medisch Centrum op haar onderzoek naar de implicaties van een slechte voedingstoestand bij mensen met kanker in het hoofd-halsgebied. Zij begon haar loopbaan als (onderzoeks)diëtist bij het Leids Universitair Medisch Centrum. In 2001 maakte ze de overstap naar het VU Medisch Centrum in Amsterdam, waar ze onder andere ca. 8 jaar leiding gaf aan de dienst Diëtetiek en Voedingwetenschappen. Naast haar leidinggevende functie gaf ze als onderzoeker en projectleider richting aan vele onderzoeksprojecten in het VUmc. In 2013 heeft Jacqueline de overstap gemaakt naar de Haagse Hogeschool, waar ze sinds 2016 leiding geeft aan het onderzoek binnen het onderzoeks- en innovatiecentrum van de opleiding Voeding & Diëtetiek.

Drs. A. Woortman-Boots, secretaris

Alice Boots is vanaf 2011 zelfstandig gevestigd secretaris, gespecialiseerd in de evaluaties van praktijkgericht onderzoek in het hbo. Als zodanig ondersteunde zij tientallen in- en externe evaluaties van lectoraten en kenniscentra bij een reeks van hogescholen.

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

- Kritische Reflectie van de lectoraten van het IPS
- HANdleiding Kwaliteitszorg Onderzoek 2016
- HAN Instellingsplan 2016-2020
- Continueringaanvraag lectoraat Neurorevalidatie 2017-2023
- Conitineringsaanvraag lectoraat Voeding & Diëtetiek 2017-2020
- Continueringaanvraag lectoraat WFFP 2019-2023
- Gedragscode bij het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek met mensen, Faculteit FGGM 2017
- Jaarverslag 2017 lectoraten IPS
- Jaarverslag 2018 lectoraten IPS
- Organogram IPS
- Overzicht binnengehaalde subsidies
- Peer-reviewed artikel lectoraat Neurorevalidatie
- Peer-reviewed artikel lectoraat Voeding & Diëtetiek
- Peer-reviewed artikel lectoraat WFFP
- Product ten behoeve van beroepspraktijk lectoraat Neurorevalidatie
- Product ten behoeve van beroepspraktijk lectoraat Voeding & Diëtetiek
- Product ten behoeve van beroepspraktijk WFFP
- Productenlijst
- Verkort cv lectoren en associate lectoren

Bijlage 3   Dagprogramma visitatie, 20 november 2019

Tijd	Activiteiten	Deelnemers
9.00- 9.10	Aankomst en ontvangst commissie	Christine de Vries, ID a.i. IPS Bart Staal, lector WFFP
9.10- 9.30	Intern overleg commissie	
9.30- 10.30	Gesprek met (associate) lectoren en senior onderzoeker. Pitch vanuit alle drie de lectoraten	Bert de Swart, lector NR Esther Steultjens, associate lector NR Elke Naumann, associate lector V&G Marian de van der Schueren, lector V&G Bart Staal, lector WFFP Wim van Lankveld, senior onderzoeker WFFP
10.30- 10.45	Intern overleg commissie	
10.45- 11.30	Gesprek showcase NR	Ton Satink, onderzoeker en post-doc Hans Kerstens, promovendus Jules Kraaijkamp, verpleegkundig specialist CVA/Neurorevalidatie Juliane Stöker, promovenda, docent en docentbegeleider Loes Vos, student Hans Schipper, praktijk Sandra Jellema, promovenda, docent en docentbegeleider
11.30- 11.45	Intern overleg commissie	
11.45- 12.30	Gesprek showcase V&G	Marian de van der Schueren, hoofdonderzoeker, lector V&G Jos Borkent, student Joost Linschoten, docent HAS Marc Stout, student Marije Verwijs, onderzoeker/promovenda, docent Annette Stafleu, voedingsdeskundige Jacqueline de Vos, docent opleiding Voeding en Diëtetiek
12.30- 13.15	Intern overleg commissie en lunch	

13.15-14.00	Gesprek showcase WFFP	Wim van Lankveld, senior onderzoeker WFFP Bart Staal, lector Geert Rutten, docent Ellis van der Scheer, onderzoeker Thom May, praktijk Suzan Mooren, master MR Inge Stortenbeker, Radboud Universiteit
14.15-15.00 uur	Managementgesprek met FD, ID, Beleidsmedewerkster OZ, opleidingscoördinatoren	Saskia van der Lyke, FD FGGM Christine de Vries, ID a.i. IPS Cécile Nijsten, beleidsmedewerkster Onderzoek Herman Berndt, bachelor Fysiotherapie, lid MT IPS Vivianne Ceelen, bachelor Voeding en Diëtetiek, lid MT IPS Paul van Keeken, master Neurorevalidatie Suzan Mooren, master Musculoskeletale Revalidatie
15.00-16.00 uur	Intern overleg commissie	
16.00-16.30	Terugkoppeling commissie	Saskia van der Lyke, FD FGGM Christine de Vries, ID a.i. IPS Cécile Nijsten, beleidsmedewerkster Onderzoek Lectoren en associate lectoren Opleidingscoördinatoren Nanske Wilholt, adviseur onderzoek SUOO HAN
17.00 uur	Afsluiting	